

TORONTAI

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Beckerek, Obiljtyeva (Zápolya) u 1 Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgönycim: Torontál, Veliki Beckerek	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Az előfizetés ára: Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D Hirdetések díjszabás szerint Megjelenik naponta délben	Ára 1 Din

Dél előtt és délután is tart ülést a szkupstina.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, márc. 17.

Arra való tekintettel, hogy a költségvetést március végére meg kell hozni, a parlament vezetősége elhatározta, hogy a skupstina dél előtt és délután is tart ülést. A mai skupstinában a külügyi tárca budgetjét vitatják.

A magyar szanálási akció.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, márc. 16.

A népszövetségi bizottság tárgyalásai az egész szanálási programot felölelték. Bethlen miniszterelnök kijelentése szerint, a tárgyalások a jövő hét derekán befejeződnek. A bizottság tagjai közül csak tegnap érkeztek meg az olasz nemzetiségű delegáltak.

A kamara az illetéktörvény megváltoztatásáért.

Szérelmes a hatvankettedik pont rendelkezése.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beckerek, márc. 17.

A bánági kereskedelmi és iparkamara tegnap érdekes előterjesztést tett a pénzügyminiszteriumnak, melyben az illetéktörvény hatvan kettedik pontjának megváltoztatását javasolja. Feliratában megjegyzi a kamara, hogy az illetéktörvény kérdéses része mai formájában súlyosan érinti a kiskereskedők érdekeit és ezeknek érdekében feltétlenül helyesnek tartaná, ha a miniszterium intervenálna a szóban forgó szakasz megfelelő módosítása érdekében.

Az illetéktörvény 62-ik szakasza előírja ugyanis, hogy a fűszer- és vegyeskereskedők, akik zárt vagy nyitott üvegekben italokat árusítanak, ugyanolyan magas illetékeket fizessenek, mint az elsőosztályú kávéházak, nagyvendéglők stb. Az említett rendelkezés azonban nem teszi kivételt nagy- és kiskereskedők között és egy kategóriába osztja az összes fűszer- és vegyeskereskedőket. Így tehát a kisközműveléskülvárosi kereskedő ugyanolyan magas illetéktételeket fizet be az állampénztárba, mint a nagy forgalommal rendelkező főutcai kereskedő vagy az elsőosztályú kávéház. A kamara ennek a visszas helyzetnek kéri a megszüntetését és javasolja, hogy a kereskedéseket is, miként a kávéházaknál, vendéglősöknél és korcsmáknál tették, forgalmuk nagysága szerint kategóriákba osszák be és aszerint állapítsák meg részükre a köteles illetékeket.

Radics helyesli a parlamenti munkában való részvételt.

Pređavec dr. Wienből visszaérkezett Zágrebba.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, márc. 17.

Az elmúlt hét legfontosabb eseménye volt, hogy a parlamenti igazoló bizottság igazolta a benyújtott husz Radics-párti mandátumot. Pređavec dr. az igazolások megtörténte után Wienbe utazott, hogy magának a pártvezérnek, Radics Stepannak referáljon az igazoló-bizottság eljárásáról és instrukciót kérjen a horvát köztársasági parasztpárt további magatartására nézve. Pređavec dr. tegnap tért vissza Zágrebba, mely alkalommal a párt vezetősége szűkebb körű konferenciát tartott. Az ülésen beszámolt a Radicesal folytatott beszélgetéseiről és közölte a pártvezér terveit a jövő politikáját illetőleg. Zágrebi jelentések szerint Pređavec kijelentette, hogy

Radics helyesli a párt Beogradba való menetelét és előszerűnek tartja a parlamenti munkában való részvételt.

A szkupstina elé kerül a Bánági közlekedésügye.

A vajdasági radikális képviselők interpellációt nyújtottak be a hálnökségnek.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beckerek, márc. 17.

A türethetlenné vált közlekedésügyi állapotokkal, melyek a Bánágban különösen nagy mértékben züllesztették el a vasuti forgalmat, több ízben foglalkozott a „Torontál” Legutóbb megirtuk, hogy a monstre deputáció beogradi utját előkészítő bizottság, mely Jankovity Koszta, a gyárosok és kereskedők egyesületének az elnökéből és Sztanojlovity Sándor egyesületi és kamarai titkárból állott, felkereste Mihajlovity Sztvetisláv bánági radikális-párti országgyűlési képviselőt, átadta a bánági kereskedők és gyárosok egyesületének ismeretes memorandumát, amelyben a mai közlekedésügyi viszonyokat festik le. A delegátusok szóval is ismertették a jelenlegi helyzetet és kérték ez ügybeni hathatós közbenjárását. Mihajlovity képviselő a kiküldöttek beszédére kijelentette, hogy e téren személyes tapasztalatai vannak, jól tudja, hogy a mai bánági közlekedés a

A párt vezetősége — megbizható helyről szerzet értesülés szerint — úgy döntött, hogy előbb leigazoliat még harminc mandátumot s csak ennek megtörténte után határoz a további abstinens politika, vagy a parlamentben való részvétel mellett.

Egy klerikális-párti képviselő ugy nyilatkozott újságírók előtt, hogy Radicesnek feltétlenül el kell jönniök Beogradba. A pártvezér ugyanis, aki jelenleg Wienben tartózkodik a mai kormány uralma alatt semmiesetre sem kockáztathatja meg a hazajövetelt. Ennek megkísérlésével nemcsak személyi szabadságát, hanem életét is kockáztatná, míg ha Radicesék bekerülnek a kormányba, minden bántódás nélkül visszatérhetne az országba.

Mehmed Spaho és Korosee a tegnapi nap folyamán rövidebb konferenciát tartottak, amelyen a politikai helyzetet vitatták meg.

biztos esöd felé halad s ezért a legnagyobb figyelmet fordítja a helyzet megjavítását célzó akcióra. A maga részéről megígérte, hogy az összes radikális-párti vajdasági képviselőtársaival egyetemben interpellációt nyújt be a parlament elnökségéhez, melyben feltárja a vajdasági közlekedésügyi viszonyokat és felvilágosítást kér Köjity közlekedésügyi minisztertől, hogy mit szándékozik tenni a vasuti forgalom megjavítása érdekében.

Az interpelláció, mely legközelebb a szkupstina elé kerül, a következőképpen szól:

Közlekedésügyi miniszter ur! A Vajdaságban általában, de különösen a Bánátban, a vasuti személyes teherforgalom az utóbbi időben annyira leromlott, hogy távolról sem elégti ki sem a gazdasági, sem a kereskedelmi körök kívánalmait, még kevésbé a lakosságét.

Az összes vajdasági vasutvonalon úgy érkezés, mint induláskor nagy késések vannak. A vasuti személyzet egyrésze korrupit és felületes. A vasuti park úgy mozdonyokban, mint kocskiban rendkívül hiányos. Az állomások területe és a személyvonatok kocsjai tisztátlanok. Világítatlanok és hidegek a vagonok és a várótermek stb. Mindezek tetejébe az utóbbi időben esökken-tették a vonatjáratokat anélkül,

hogy erről előzőleg értesítették volna a lakosságot.

A vasuti közlekedés, mai állapotban rendkívül nagy kárara van kialságunk leggazdagabb területének kereskedelmére és jogosan elke-seredést és elégedetlenséget vált ki a lakosság körében.

Mint vajdasági országgyűlési képviselők kötelességünknek tartjuk, hogy Önhöz forduljunk miniszter ur a következő kérdésekkel:

1. Mit vél tenni miniszter ur e mikor, hogy a Vajdaságban bevezessék a rend, a fegyelem és szigorú ellenőrzést a vasuti személyzet és a szolgálat felett?

2. Mit vél eszelekedni, hogy a vajdasági vasuti park kiegészítessék és hogy minden szakaszon megfelelő számú mozdony és kocs legyen?

Kérjük, hogy ezen kérdéseinket sürgősnek tekinteni sziveskedjék és hogy minél előbb választ adjon a szkupstinában.

Fogadja nagyrabecsülésünket — dr. Szv. M. Mihajlovity, dr. Zsarko Miladinovity, Zsiva Vitoly, Mita Gyorgyevity, dr. Joca Labosevity, dr. Janko Sijaesity, dr. Dusan Grgin, dr. Jovan Radonity, országgyűlési képviselők.

Ertesülésünk szerint, az interpelláció parlamenti vitája alkalmával több bánági képviselő fog felszólalni a régebbi bánági menetrend szerinti közlekedés korlátozás nélküli visszaállítása érdekében.

A gyárosok és kereskedők egyesülete ezzel kapcsolatban annak közlésére kért fel bennünket, hogy a kereskedők minél nagyobb számban esatlakozzanak a hónap végén induló deputációhoz, hogy demonstratív nagyságu legyen. Az indulás időpontját idejekorán közölni fogja az egyesület.

A német választási agitáció a megszállt területen.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Berlin, márc. 16.

A birodalmi kormány megtette a szükséges diplomáciai lépéseket, hogy a választások szabad lefolyása a megszállott területeken is biztosítottassék. A kormánynak az a felfogása, hogy az egyes pártok képviselői szabadon utazhassanak be a megszállott területekre és védve legyenek az esetleges francia erőszakosságok ellen. A kormány ebben a tárgyban a Rajna-bizottsághoz fordult.

HIREK

— márc 17

Borsodi Lajos előadása a Szabad liceumban. Vasárnap délután négy órakor Borsodi Lajos tartott előadást a Szabad liceumban az irodalomról. A kiváló előadó témáját minden oldalról olyan szemléltetően világította meg, olyan szeretettel és elmélyedéssel vezette hallgatóit, hogy a szellem óriási birodalmán keresztül, hogy valóságos lélekzet viszszafojtva hallgatták Borsodi szellemes és mélyenjáró fejtegetéseit. A közönség, amely mindvégig a legnagyobb elragadtatással hallgatta meg az előadónak különösen a felolvasás befejező részét képező bizdító és lelkesítő szavait nyelvünk ápolására és fejlesztésére, zajos és meleg ovációban részesítette Borsodi Lajost.

Mayer Rezső temetése. Szombaton délután óriási részvét mellett temették Mayer Rezső nyomdatulajdonost. A holttestet az Uri-utcai gyászházban ravatalozták fel. A koporsót csaknem teljesen elfedte a koszorúk tömege, melyeknek szalagján a következő felirásokat olvashattuk: Felejthetetlen utramnak, Mácsi. — Szeretett édesapánknak, Jenő, Saci. — Egyetlen drága apánknak, Rudi, Manei. — Édes jó nagyapánknak, Miklós, Öcsi, Rudi. — Kedves Rudi bácsinak, Dóra. — Felejthetetlen jóbarátunknak, Brájer család. — Utolsó üdvözlő kartársunknak, Aleksander Milovanov, Szava Tolicki, Sehneller és Göschl Testvérek, Gutenberg könyvnyomda. — A Torontálvármegyei Magyar közművelődési egyesület, nagyérdemű régi tagjának. — A nyomdaipar előharcosának, a nyomda munkásai. — Kegyeletes megemlékezésül, a „Torontál” szerkesztősége és a Pleitz-cég irodaszemélyzete.

A gyászszertartást Kovács István pápai prelátus celebrálta nagy papi segédlettel. A gyászházban Brájer Lajos dr. bucsuztatta el a halottat, míg a Pleitz-nyomda épülete előtt a nyomda alkalmazottjai nevében Muczelka József művezető mondott utolsó istenhozzádot. Az elhunytat a katolikus temetőben lévő családi sírboltban helyezték örök nyugalomra. Az elhalt lelkiüdvéért ma délelőtti kilenc órakor gyászmisét tartottak.

Halalozás. Mekovity Dusán nyugoszlák-magyar követ, március 15-én, Szombaton délelőtti tizenegy órakor hosszú szemenvedés után 61 éves korában Temesváron meghalt Mekovity Antwerpenben, Kairóban, Genfben, Varsóban és Hamburgban működött és innen vonult a forradalom után nyugalomba Szülővárosában telepedett le, ahol szombaton érte a halál. Halála napja egybeesik öccsének Mekovity Milan wienai magyar követségi tanácsosnak halála évfordulójával. Az elhaltat Becskerekben élő édesanyja, Mekovity Györgyné és nővére özvegy Eislerné Mekovity Zorka gyászolja.

Dr. Dezuljovits Nikola, a kikindai törvényszék egyik legtehetségesebb bírja, szerdán meghalt. Temetése pénteken délután 3 órakor volt a kórházból, melyet Brenner Frigyes dr. főesperes nagy papi segédlettel pontifikált. A sírnál dr. Moszkovita Jerkó államügyész mondott bucsut a kartársak nevében.

Eltolódott a bánási határrendezés ideje.

Az SHS-román delegáció becskerei konferenciája. — Nem utdta megegyezni egyetlen egy kérdésben sem. — A külügyminisztériumra maradt a döntés.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Becskekerek, márc. 17.

Jelezte a „Torontál”, hogy az SHS-román határrendező bizottság Temesvárt konferenciát tart, hogy megállapítsa a második zóna kiürítésének részletes munkaprogramját. Az első zóna határának kiigazítása tudvalevőleg már megtörtént. Románia megkapta a békeszerződésben odaítélt területeket és a hozzájuk tartozó területeket. Az SHS állam is hozzájutott az őt megillető határterületekhez, úgy hogy az előirt határkiigazításnak megfelelően mindégylek fél a birtokába jutott a megjelölt területeknek. Hátra maradt még a két kormány között létrejött kölcsönös egyezménynek végrehajtása, mely egyes területek fellet birtokos esérére jelöl meg. Pusztai földterületeken kívül négy község is eszerél hazát. Zsám és Dzsombolj Romániához esik át, Módos és Párdány pedig SHS impérium alá kerül. A községek és határak az első zónába esik, melynek kiürítésének és átadásának mindkét részről még a hónap folyamán kellene megtörténnie.

A temesvári konferenciát, amelyen az előzetes megbeszélés szerint a munkaprogramot állították volna össze, nem tarthatták meg, mert a román bizottság távol maradt az ülésről. Mindkét részről egy egyeztet meg, hogy az értekezletet március 15-ére hívják össze **Becskekerekre**. A megállapodásnak megfelelően szombaton érkezett meg Becskerekre a román és a szerb delegáció, az előbbi Draganescu ezredes, az utóbbi pedig Rad. Petkovity ezredes vezetésével. A két bizottság még a délután folyamán összeült és megtárgyalta a kiürítéssel kapcsolatos ügyeket és azon volt, hogy meghatározza a végleges munkaprogramot. Az erre irányuló tárgyalások azonban, melyek az esti órákig elnyúltek, teljesen eredménytelenül végződtek, amennyiben egyetlen egy pontban sem tudtak érdemlegesen megegyezni. A legelső kérdésnél már ellentétek merültek fel, hogy ugyan is milyen irányban kezdjék meg az átadási munkálatokat. A többi ügyeknél még inkább előtérbe kerültek a nézeteltérések. Hosszu tárgyalás után mindkét részről megállapították, hogy megállapodásra jutni nem tudnak, azért a döntést a két állam külügyminisztériumára bízzák. A román delegáció még az éjjel elhagyta a várost és visszatért Temesvárra.

A konferencia eredménytelensége folytán Dzsombolj és Zsám kiürítése, valamint Módos és Párdány átvétele eltolódott. Eredetileg március 19-20-ára tervezték a négy község birtokos-eréjét, a nem várt fordulat azonban legalább is nyolc nappal később fog az első zóna határrendezése megtörténni. Dzsombolj és Zsám átadása, valamint Módos és Párdány birtokbavétele eszerint a hónap végére várható. Pontos dátumot és részletes munkaprogramot most már természetesen a külügyminisztérium dolgoz ki a határrendező bizottság véleményének előzetes meghallgatásával.

Az **Ady-társaság matinéja** Az Ady-társaság legközelebbi matinéja március 23-án, vasárnap délelőtti 11 órakor lesz. Felolvasni fog dr. Stern Lázár. **Kolos Janka** hegedűművész **Bubin Böske** zongorakísérettel mellett néhány zeneszámot ad elő. Azonkívül egy szavaltat is tartítani fogja az élvezetesnek ígérkező előadást.

A tartalékos tiszték nagygyűlése. Beográdból jelentik: A tartalékos tiszték és harcok vasárnap nagygyűlést tartottak a „Slávia nagytermében, ahonnan négyes sorokban felvonultak a Teráziára, ahol nagygyűlés volt. A királyi palota előtt lelkesen megéljenztek a királyt, aki az egyik ablakból mosolyogva köszöntö meg az ovációt.

A Szentegylet közgyűlése Kikindán. A kikindai Szentegylet csütörtökön, a Mózes halálának évfordulóján megtartott gyászistentiszelet után közgyűlést tartott. A közgyűlésen, melyen Frankl Jakab elnököt, beterveztették az évi jelentést, zárszámadást és költségvetést, majd a megüresedett alelnöki állást töltötték be. A közgyűlés Chewra-alelnöké Goldstein Móri választotta.

Megdézsmált össkammera. Csillag Imre novitebeji földműves házában tegnap éjjel tolvajok jártak. A hivatalan vendégek emlékképen nagymennyiségű kolbászfelét és szalonnát vittek magukkal. A rendőrség megindította a nyomozást.

Kikindai izr. nőegylet közgyűlése. Az izr. nőegylet e hó 16-án tartotta rendes évi közgyűlését Frankl Jakabné elnöklete alatt. A közgyűlés folyó ügyekkel foglalkozott, majd felolvasták a 30 éven át volt elnök, dr. Varró Ignátné lemondó levelét, melyben állásáról lemond, és köszönetét nyilvánítja az eddigi bizalomért. Nyomban megejtették az elnökválasztást és egyhangúlag Frankl Jakabné kiáltották ki elnöknek, kinek indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy a külföldön tartózkodó elnököknek egy albumot küldenek és jegyzőkönyvi köszönetet szavaznak neki odaadó munkásságáért.

Modern tanteremtés a Koronaszálloda tancstermében. E. évi március hó 19-én (szerdán) a Koronaszálloda tancstermében lévő tanteremtés különböző tanítási csoportok részére, a tavaszi időnyre szóló zártkörű tanteremtés nyit. Tanítási csoportok: Diákok részére heti három napi tanítás d. u. 6-8-ig. Felnőttek részére heti három napi tanítás este 8-10-ig. Kizárólag haladók részére a modern táncok tanítása és a többi táncok gyakorlása, heti három napi tanítás d. u. 6-8-ig, avagy este 8-10 óráig. Külön tanítási csoportot kizárólag gyermekek részére, tanítás a kora délutáni órákban. Beiratások naponta d. u. 7-10-ig a fenti tancsteremben, ahol bővebb felvilágosítás is szerezhető.

Az új illetéktörvény magyar kiadása, amely Pelikán Lipót ny. pénzügyigazgató szerkesztésében most van sajtó alatt, nélkülözhetetlen segédkönyve lesz ugyszólván mindenkinek, mert nemcsak az ügyvédek, vállalatok, kereskedők, iparosok, hanem minden magánember is nap-nap után érzi egy oly segédkönyv hiányát, amely az illetéktörvények labirintusában útmutatóul szolgáljon. Miután a szerb illetéktörvény érvénye több részletben lett az egész országra különböző időkben kiterjesztve, a magyar kiadás az érvényben lévő összes díjtételeket számszerűsítve szedve fogja közreadni, minden tétel mellé odajegyezve, hogy mely időponttól kezdve érvényes az egész országra nézve és ha valahol a törvényzövegben hivatkozás történik valamely más törvényzövegre, az a könyv egész terjedelmében közli, hogy az illetéktörvény teljes megértéséhez más segédkönyvre szükség nem lesz. A mű pontos tárgymutatóval lesz ellátva, hogy minden laikus is azonnal és könnyen megtalálhatja benne azt, amit tudni akar. A 12 nyomtatott lve terjedő mű ára 60 dinár és azt vidékre az összeg előzetes beküldése mellett bérmentve példányonként 62 dinárért, utánvételes küldésnél 68 dinárért szállítja a kiadó cég. Az illetéktörvény magyar kiadás megrendelhető Pleitz Fer. Pál könyvnyomdácégnél Veliki Becskerek, postafiók 42.

Atutalásokat és csekkkiírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — **Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár,** valamint a többi összes külföldi piacokra, továbbá exportörök részére valutabiztosításokat legjutányosabban eszközöl a Nagybecskerei Takarékpénztár, Veliki Becskerek, Koronaszállói épület. Telefon: Pénztár 16. Vezérigazgató 52.

Ve
stovane
LII
koja és
skim p

1. Izbo
2. God
3. Izbc
4. Izbc
5. Dop

Zaključ

betraat
nodospel

Dis

A
folj
est
nag
ren
köz
tele

Szt
Oszto Ján

Fával
prima
els

Prima
bármike
ben mir
Szönke

411

Üveg
árak
és ti
Vendég
konyha
42

!

K
R

A köztisztviselők beszerzési szövetkezetének közgyűlése.

A „Toronto” tudósítójától.

Beeskerek, márc. 17.

A köztisztviselők beszerzési szövetkezte vasárnap délelőtt tíz órakor tartotta rendes évi közgyűlését a Kaszinó nagytermében Alexity Bogoljub elnök nyitotta meg a közgyűlést, üdvözölte a megjelent tagokat és jelezte a napirendre való átmenést.

A jegyzőkönyvvezető és a két jegyzőkönyvhivelő megválasztása után Grujity Novák igazgató felolvasta az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentését. Az igazgatóság jelentése igen bő terjedelmű volt, kiterjedt minden aprólékos részletre és felölelte a szövetkezet egész működését. Külön kiemelte az okokat, amelyek miatt a szövetkezet nem fejthette ki oly mérvű működést, amilyent a vezetőség akart és aminő kívánatos volna. A legfőbb ok, mondja az igazgatóság referénciaja, abban rejlik, hogy a kormány a még 1920-ban hozott kormányrendeletet (izvesbát) nem hajtja végre, illetve nem léptette még életbe a szövetkezetekre abban bennfoglalt kedvezményeket. A szövetkezetek szövetségét azonban nemrégiben reorganizálták, új vezetőséget választottak az élére, úgy hogy remény lehet arra, hogy a szervezet kiküzdje a kormányrendeletben biztosított kedvezmények betartását. Ennek megtörténtével bizonyosan nagy fellendülést vesznek a szövetkezetek és örvedetes működést tudnak majd kifejteni.

Az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentésének elfogadása után kiegészítették az igazgatóságot és a felügyelőbizottságot. Az igazgatóság erre vonatkozó javaslata ellen ellenjavaslatot nyújtottak be, melyben új igazgatóság választását indítványozták, mivel az alapszabályokat a múlt évben módosították.

Az elnök elvetette az ellenjavaslatot azzal az indoklással, hogy az alapszabályok értelmében csak olyan ügyet lehet tárgyalni, melyet előzetesen bejelentettek és napirendre kitűztek. Az ellenindítvány elvetése miatt Daniél Adám jegyzőkönyvileg fellebbezést jelentett be.

Utána beválasztották a megüresedett négy igazgatósági tag helyébe Nikolity Dusan megyei tb. főjegyzőt, Perity Lazar tanítót, Vargucsin Gavra tanárt és Berity Vasza megyei tb. főjegyzőt, a felügyelőbizottságba pedig Jovanovity Aca banktisztviselőt és Petrovity Milovan pénzügyigazgatósági irnokot.

A napirend utolsó pontja volt a szövetkezet részére felveendő kölcsön. Az igazgatóság előterjesztésének megfelelően a közgyűlés felhatalmazta a szövetkezetet, hogy a szövetségből négy százalék kamat mellett egy millió dinár erejéig kölcsönt vehessen fel.

Végül Bogojovity Iván pénzügyi tanácsos javasolta a közgyűlésnek, hogy jegyzőkönyvi köszönetet fejezzen ki az igazgatóságnak, a felügyelőbizottságnak, az igazgatónak, az elnökségnek és a személyzetnek eddigi eredményes, érdemteljes munkásságáért, amit a jelen voltak egyhangúlag elfogadtak.

Szuggesztíó segítségével hatalmába kerített egy asszonyt.

A transz tartama alatt kifosztották a lakását. — Maga a médium adta elő a holmiját. — Szuggesztőr a vádlottak padján.

Beeskerek, márc. 17.

A beeskereki törvényszéken a szombat délelőtt tartott főtárgyaláson Jovanovity Lenka aradáci cigányasszony ült a vádlottak padján, aki — a vádirat szerint — szuggesztíó segítségével hatalmába kerítette és kirabolta Martis Magda aradáci földművesasszonyt. A károsult asszony és a tanúk féltékeny visszahúzódtak a vádlottól, amikor az elnök berendelte őket a tárgyalóterembe és csak többszöri felszólításra mertek a „csodás hatalommal” rendelkező cigányasszony közelébe állani. A károsult reszketve szorongott az elnöki asztal előtt s dehogy is meri volna a „különös tekintetű” Lenka asszony szemébe nézni, aki nem is olyan régen, rutul visszaélve a sors adományával, kifosztotta ennek segítségével pénzéből és ruhaneműiből.

Jovanovity Lenka régi ismerőse a bíróságnak. Csak nemrégiben állott vádlottként a büntető tanács előtt a szombatihoz hasonló bűnügyben, amikor Beeskereken a Geteova (Német) utcában szuggesztíó segítségével hatalmába kerített egy asszonyt s a transz tartama alatt kirabolta lakását. Annak idején a büntető tanács személyi szabadság megsértése és lopás büntette címén négy évi fegyházra ítélte. Most ítélkezett a bíróság második, hasonló büntetésben, mely röviddel a beeskereki eset után került napvilágra.

A büntetést — a vádirat szerint — a szomszédos Aradácon követte el. Felkereste lakásán Martis Magdát, egy beléges külsejű, vézna asszonyt, akiben az első pillanatra felismerte a kitűnő médiumot és mézes-mázos

szavakkal, hókusz-pókuszokkal révette, hogy a szemébe nézzen. Néhány percig mereven rászögezte tekintetét az áldozatnak kiszemelt asszony szemére és amikor a hatalmába került, azt parancsolta neki, hogy adja ki megtakarított pénzét és ruhaneműit. A szuggesztíó kényszerítő hatása alatt az éberálomba merült asszony eleget tett a felszólításnak és gépies mozdulatokkal átnyújtotta kis vagyónkáját lelkiismeretlen kizsákmányolójának. A cigányasszony a holmival természetesen megszökött. Amikor a transz ideje elmúlt, az öntudatos cselekvő képességét visszanyert Martis Magda hiába kereste ruhaneműit és egyéb értékeiből holmiját. Oktalan féltelme miatt csak hónapokkal később derült ki a rablás, amikor a beeskereki eset felderítése és a cigányasszony letartóztatása már megtörtént.

A vádlott cigányasszony, miként az előző bűnügyben, most is tagadta, hogy szuggesztíó erejével fosztotta volna ki áldozatát, a károsult és a tanúk azonban ellene vallottak. A bíróság bűnösnek mondotta ki Jovanovity Lenkát és ezért súlyosbító körülménynek véve a visszaesett bűnösséget, öt évi és hat havi börtönre ítélte.

Fegyveres fogházor kísérte vissza cellájába az ítélet kihirdetése után a vádlott cigányasszonyt. Fekete szívós szemével még egyszer egy dühös pillantást vetett a hallgatóságra, majd felütve fejét, dacosan kilépett az ajtón. Kilenc esztendői és hat havi súlyos fegyház vár rája.

Egy furfangos betörő bűnügye.

Büntető főtárgyalás a beeskereki törvényszéken.

Beeskerek, márc. 17.

A múlt hónapban történt, hogy Meinartz István 28 éves eleméri közművessegéd Beeskereken a Car Dusanova (Váraljai) utca 40-es számú házában betörést követett el. Meinartz behatolt Mateity Mita gimnáziumi tanár lakásába, ahol arany- és ezüsttárgyakat keresett. Kutatás közben megérkezett a lakás tulajdonosa, Mateity tanár, aki előtt a tolvaj hidegvérűen bezárta az ajtót. Az alatt az idő alatt, amíg a tanár kiszaladt az utca felőli ablakhoz, hogy belásson a szobába, a tolvaj kinyitotta az ajtót és kismfordált az udvarra. Néhány perc múlva az összegyűlt lakókkal együtt ő is segédkezett a betörő felkutatásánál, a tanárnak azonban feltűnt a gyanús kinézésű „jóakaratu” idegen és kérdőre vonta, hogy ő tulajdonképpen kicsoda. Erre zavarba jött és elme-

nekült. A leadott pontos személyleírás alapján a rendőrség rövidesen elfogta. Kihallgatásakor bevallotta, hogy előzőleg látogatást tett Schlosser Géza magántisztviselőnek a Pafityeva (Attila) utca 1-es számú ház alatti lakásán is, ahol — mivel pénzt nem talált — megelégedett egy zseborával s több értékes aprósággal. A tanár lakásából, vallomása szerint, mindössze egy ezüst órát lopott el.

A beeskereki törvényszék büntető tanácsa a szombat délelőtt tartott büntető főtárgyaláson tárgyalta Meinartz ügyét. A vádlott beismerte a vádiratban felsorolt bűnöket, a tanúk pedig egyik-másik mellékkörülményről adtak felvilágosítást. A bíróság a bizonyító rész befejezése után a vád, valamint védbeszéd elhangzása után ítélethezatalra vonult vissza. Hosszabb tanácskozás után hirdette ki ítéletét, melyben Meinartz Istvánt betöréses lopásért két évi és hat havi börtönre ítélte. A bíróság súlyosbító körülménynek vette, hogy az elítelt büntetett elő-

életű. Meinartz ugyanis eddigelő két ízben volt hasonló vétségek miatt büntetve s egyizben hat hónapot ült, nemrégiben pedig hét havi börtönbüntetést töltött ki a beeskereki fogházban.

A másik bűnügyben, melyet Meinartz esetének letárgyalása után vettek sorra, Quint Antal novibecseji illetőségű kereskedősegéd volt a vádlott. Quint abban a házában, ahol étkezett, meglopta az egyik lakót, Retenberger Terézt, akitől elsőizben ezerhatszáz, másodikizben pedig ezerkétszáz dinárt emelt el. A pénzzel Beográdba utazott, ahol rövidesen elfogták és visszakísérték Novibecsejre. A beeskereki törvényszék büntető tanácsa Quintet két évi börtönre ítélte.

Sába királynője — egy régi bibliában.

Az abessziniai dinasztia ősei: Sába királynője és Salamon király.

Prága, márc. 16.

Érdekes ajándék érkezett nemrégiben Erzsébet belga királyné részére Afrikából. Az ajándék egy gazella bőrről írott és pompás miniatűr festményekkel ékesített kopott biblia, amelyet Zeoditu, Abesszinia császárnője küldött a királynénak és amely régi írásban el van mondva Sába királynőjének története és az abessziniai uralkodó családnak Sába királynőtől való le származása. Ez a könyv a másolata egy a kilencedik századból származó kéziratnak, amelyet az abessziniai axumi erődben lévő kopt kolostorban őriznek. Az ajándékkönyv első lapján a következő ajánló sorok vannak: „Ezt a könyvet Zeoditu császárnőnek a Juda törzseiből származó „Győztes oroszlan” leányának rendelkezésre másolták, uralkodásának ötödik esztendejében”.

Ez az érdekes könyv a következőkben mondja el „Sába királynőjének történetét, a királynőnek Salamon királynál Jeruzsálemben történt látogatását, amelyet Goldmark esodaszép operájában örökített meg. Ez a történet azonban lényegesen eltér az opera meséjétől, mert a szerelmes Asszúd egyáltalán nem szerepel benne és a hőszerelem szerepét maga Salamon király játssza. Ime, az érdekes, a nyugaton eddig még aligha ismert ókori regény. Etiópiában a böles Agrabes uralkodott, aki meghódította Sába országot, a mai Dél-Arábiát és leányát, Hazeb hercegnőt Sába királynőjévé koronáztatta. A királynő nagyon tudatlan volt, de élt benne a tudnivalóság.

Egy odavelődött zsidó kereskedőtől, aki illatszereket árult, értesült arról, hogy Salamon király milyen böles és művelt ember és hogy országát milyen magas fokra emelte. Ekkor elhatározta, hogy meglátogatja a királyt és mindjárt ki is adta a rendelést az elutazásra. Fényes kísérettel teveháton, aranyfőléből szőtt baldachin alatt, kedvence oroszlánja kíséretében indult el a messze utra és népe utközben mindenütt a porba hajolva bieszontott el tőle. Salamon király, aki értesült jöveteleiről, nagy díszrel fogadta és az első látásra beleszeretett a esodaszép királynőbe. Elhalmozta ajándékokkal, megmutatta neki templomának kincsait és szakadatlanul ostromolta szerelmével, de Sába királynője hajthatatlan maradt. Ahányszor a

Purim-bál!

Betépődij nincs!

F. évi március 20-án, esztörtökön este 8 órai kezdettel a Grosz féle vendéglőben Zitni trg (Buzatér) táncsal egybekötött Purim-estély lesz. A zenét Varga Lajos közkezdvelt cigányzenekara szolgáltatja. — Jó átelekről és italokról gondoskodik a szolid kiszolgálásáról előnyösen ismert Grosz Márton vendéglős.

495

király arra kérte, hogy hallgassa meg, mindig ezt felelte:

— Az én tiszta testem a népemé.
— Az én kinesem is a népemé — felelt neki a király — és mégis nekem adom azokat.

De mindhiába való volt, a királynő hajthatatlan maradt. Ekkor Salamon király eszelhez folyamodott s megegyezett a királynővel, hogy mindaddig, amíg jeruzsálemi tartózkodása alatt tiszteletben tartja az ő kineseit, addig ő is tiszteletben tartja a királynőt. — Ezután egymást érték az ünnepek s egy lakoma alkalmával Salamon király erősen megszózott halat fálaltatott fel, amelyből a királynő jóízűen evett. A sós eledel után nagyon gyötörte a szomjuság a királynőt, aki éjjel elhagyva szobját és a palota udvarán lévő szent kúthoz ment, hogy enyhítse szomját. Salamon király ott leskelődött a kút mellett lévő bokorban és amikor a királynő enyhítette szomjuságát, hirtelen mellette termett és így szólt hozzá: — Ittál a szent kút vizéből, loptál a kinesemből, tehát megszegted az alkut és most az enyém vagy!

Ez a szerelemtől izzó jeruzsálemi éjszaka alapította meg az abessziniai dinasztíát. Kilenc hónap múlva ugyanis megszületett Sába királyának gyermeke, akinek Salamon király volt az apja és akinek anyja a „Menelik” nevet adta. Ez az abesszinai szó azt jelenti: „Hasonlít reád”. Anyja halála után Menelik lépett a trónra és így követték őt nemzedékről-nemzedékre a többi etiopai uralkodók, akik eleinte Axumban székeltek, később pedig Addis-Obehába tették át rezidenciájukat.

A „Silni Car Dušan”-kávéház és vendéglő teljes felszereléssel, házzal és a hozzátartozó mellékkeliségekkel együtt vagy külön-külön is azonnali eladó!!
Vétel esetén azonnal beköltözhető
Bővebbet: Todorov György vendéglős, Szava Tekelija (Tökölj) utca 3051. sz. 467

475 Két jó házból való fiataloncnak fizetéssel felvételk.
Bukovác István divatruháza.

Eladó 485
cseréppel fedett felszer
kittinő állapotban. 18 méter hosszú, 5 és fél m. széles. - Ugyanott eladók ajtók, ablak-ámák, gyalupad.
Cím: Az „Orient” főutcai üzletében.

Krumenackey István
nyug. vasúti főfelügyelő vállal fuvarlevél felülvizsgálat és vasúti szállítástól eredő mindennemű visszereseteket (hiányok, sérülések és határidő túllépések).
Vel. Becskerek, Etvesova u 5.

Darabos mész érkezett!
Beocsini portlandcement állandóan raktáron!
Műkölapok, márványlapok, lépcsők, csövek, átereszek, vályuk, sí bekerítések! — Surahomok, alabastromgipsz stukaturnád.
Özv. Guttmann Jakabné és Fiainál, Veliki Becskerek. — 451

Hat darab 486
fajtiszta angol foxikutya
eladó. Cím: Léva yné üzletében és a kiadóhivatalban.

Motorhajó közlekedés
469 Sztáribecsej és Novibecsej között.
Indul: Sztáribecsejről 6, 1/2 10, 13 1/2 és 16 órakor.
Novibecsejről 7, 1/2 11, 14 1/2 és 17 órakor.

Od izaslanika kovačićkog kr. sreskog suda Stevana Majora p. ofc.

Broj Gz. 2415—1923. 472

Dražbena objava.

Potpisani izaslanik suda u smislu §-a 102. zak. čl. 60. od 1881. god. objavljuje, da će se pokretne stvari zaplenjene prilikom izvršenja ovrhe, odredene rešenjem velikobečkerečkog kr. sreskog suda br. 4716—1923. u korist Srpsko Trgovačko D. D. iz Vel. Bečkereka (zast. po advokatu Dr-u Žigmondu Hubertu iz Vel. Bečkereka), radi 4553 Din 50 para zaostatak glavica i prip. dne 28. decembra 1923. god. i te: 20 met. zimski štof, 30 met. letnji štof, 50 met. parhet, 50 met. cicovi razne boje i 100 para čarape procenjena na 7900 Din prodati na javnoj dražbi.

Dražba će biti održana u Opatu u dućanu ovršenika pod kućnim brojem 290. dne 27. marta 1924. god. po podne u 1 sat, na koju se svi oni, koji hoće kupiti, pozivaju sa primedbom, da će se gornje stvari prodati u smislu §-a 107. i 108. zak. čl. 60. od 1881. god. onome, ko bude najviše obećao za gotov novac i ispod procene.

Kovačića, 6. marta 1924. godina.

Ct. Major, izaslanik suda.

Egy Adler-féle
szijgyártó varrógép és egy préselőgép
igen jutányos áron azonnal eladó
Bővebbet: Özv. Dolhay Istvánné Vel. Bečkerek, Mileticéva (Temesvári) u 44

A kiadóhivatal telefonja — 21.

A szerkesztőség telefonja 281.

Telefonszám 21. Alapított 1846.

Pleitz Fer. Pál Könyvnyomdája
Veliki Bečkerek, Obilčeva (Zápolya) u. 1. sz.

Nyomtatványok modern kivitelben. Lapkiadás. Nyomtatványraktár. Tömöntöde. Könyvkötészet. Ruggyantabélyegzőgyártás.

Ve stovane LII

koja će skim pi

Zaključn

16

betraast

nedospeli

Din

A foly este nag ren köz tele

Sz

Osztó Ján

Fával

prima

elst

prima

bármiko

ben min

Szánke

411

Üveg-árukt és tü

Vendég konyha

42

Ro

K

Ro

Ara	Sz
1	V
Din	Sz

Memora kormo

— Beograd

Rákity M

kormány rem

nappal ezé

jelentést teg

ról Rákity

a kormány

Bulgáriához

még a tegn

val vitt Szó

A memo

ismeretlen,

fölkelők sz

zását követé

A horvát

éris

— Beograd

A „Torontó”

Az angol

először azok

lyet az ang

frank aláta

dollár hitel

Poincaré

Washington

gaévá teszi

bizottság jav

ügyek megre

háztartás eg

kében.

Poincaré

alapelvekrő

megvalósítás

gliaival új er

rint:

Franci

csak hadiko

veteli és esz

szövetséges

tartozik. E

Nemetsz

szegek fize

A bizton

Franci

tényleg les

tartomány

mentesítés